

**Postanowienie
Burmistrza Dobrzan**

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.) oraz art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.), po zasięgnięciu opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Stargardzie oraz Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,

postanawiam

- I. stwierdzić potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na „Budowie i eksploatacji farmy fotowoltaicznej, składającej się jednego albo kompleksu wielu niezależnych instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy do 35 MW (DC) o nazwie „KOZY II” wraz z wszelką infrastrukturą towarzyszącą na działce nr 495/48 w obręb geodezyjnym 0007 Kozy, gm. Dobrzany.”**
- II. ustalić zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zgodnie z art. 66 z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ze szczególnym przeanalizowaniem poniższych kwestii:**
  1. Przedstawić charakterystykę przedsięwzięcia, uwzględniając wszystkie elementy inwestycji, skalę przedsięwzięcia, wielkość zajmowanego terenu, warunki użytkowania terenu w fazie budowy i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem:
    - a) obecnego sposobu użytkowania terenu inwestycyjnego oraz terenu bezpośrednio sąsiadującego (np. teren użytkowany rolniczo pod zasiewy roślin, teren użytków zielonych, teren odlogowany, nieużytek, teren leśny, itp.) ze wskazaniem elementów środowiska przyrodniczego, takich jak: drzewa, skupiska drzew lub krzewów, tereny zadrzewione (z podaniem nazwy gatunków drzew i krzewów), oczka wodne, zbiorniki wodne;
    - b) sposobu zagospodarowania terenu ze wskazaniem lokalizacji poszczególnych elementów inwestycji, w tym m.in. ogrodzenia, stacji transformatorowych, przy uwzględnieniu występujących elementów środowiska przyrodniczego.Powyższe zagadnienia powinny zostać przedstawione również w formie graficznej.
  2. Przedstawić (w oparciu o wyniki aktualnej inwentaryzacji przyrodniczej) analizę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w tym na lokalne populacje stwierdzonych gatunków zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 tj. obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Ińska PLB320008 oraz zapisów w SDF i planie zadań ochronnych. Należy również załączyć wyniki inwentaryzacji przyrodniczej przedstawiającej aktualny sposób wykorzystywania analizowanego terenu i jego sąsiedztwa przez zwierzęta, w tym ptaki (miejsca lęgowe i rozrodcze, żerowiska, miejsca bytowania i odpoczynku) oraz pokrycie szatą roślinną. Inwentaryzacja powinna zostać wykonana:
    - a) przez doświadczonego specjalistę-przyrodnika, posiadającego w szczególności szeroką wiedzę w zakresie biologii, w tym ornitologiczną i botaniczną;
    - b) z zastosowaniem przez obserwatora aktualnych wytycznych dla prowadzenia kontroli terenowych, w szczególności wybierając odpowiednie punkty obserwacyjne (zapewniające pełne pole widzenia terenu podlegającego inwentaryzacji oraz jego bezpośredniego sąsiedztwa, umożliwiające wskazanie sposobu wykorzystania terenu przez poszczególne gatunki) oraz stosując dostępne metody dokumentowania uzyskiwanych danych (szczegółowy opis, dokumentacja fotograficzna, naniesienie uzyskanych danych na mapę topograficzną), mających na celu określenie rzeczywistego sposobu wykorzystania terenu przez zwierzęta oraz pokrycia terenu szatą roślinną (z analizą przynależności zbiorowisk roślinnych do siedlisk przyrodniczych);

- c) w okresie wegetacyjnym oraz okresie pełnej aktywności ornitofauny (obejmującej wszystkie okresy fenologiczne), przy czym ilość wizyt terenowych powinna zostać dostosowana do aktualnie panujących warunków pogodowych.
3. Przedstawić analizę wariantową uwzględniającą porównanie oddziaływania na poszczególne elementy środowiska: wariantu zaproponowanego przez inwestora, wariantu alternatywnego oraz wariantu polegającego na niepodejmowaniu przedsięwzięcia, przy czym należy rozważyć wariant obejmujący rezygnację z zagospodarowania części terenu objętego inwestycją, np. poprzez znaczne odsunięcie powierzchni przeznaczonej pod panele fotowoltaiczne od granic elementów środowiska przyrodniczego stanowiących miejsce występowania chronionych gatunków zwierząt oraz/lub częściową rezygnację z zajęcia powierzchni przez panele. Analiza wszystkich wariantów powinna zostać przedstawiona w sposób czytelny umożliwiając dokonywanie oceny ich oddziaływania na środowisko, jak również dokonania wyboru wariantu najkorzystniejszego dla środowiska.
  4. Wskazać opis działań oraz możliwych do zastosowania środków mających na celu zapobieganie, minimalizację negatywnego oddziaływania inwestycji na środowisko przyrodnicze, zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji przedsięwzięcia, przy uwzględnieniu występujących elementów środowiska przyrodniczego, stanowiących miejsca występowania chronionych gatunków zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych.
  5. Przeanalizować wpływ przedsięwzięcia na środowisko gruntowo-wodne, przy uwzględnieniu uwarunkowań hydrogeologicznych terenu i możliwości zaistnienia sytuacji awaryjnych i następnie wskazać przewidywane działania (zwłaszcza techniczne) mające na celu zapobieganie, ograniczanie negatywnych oddziaływań planowanej inwestycji na ten element środowiska, wraz z oceną skuteczności zastosowania tych działań.
  6. Graficznie i opisowo przedstawić lokalizację przedsięwzięcia w stosunku do innych istniejących bądź planowanych farm fotowoltaicznych zlokalizowanych na terenie gminy Dobrzany i następnie przedstawić przewidywane skumulowane oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko z innymi istniejącymi i planowanymi farmami fotowoltaicznymi w kontekście wpływu na krajobraz oraz na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008 oraz Ińskiego Parku Krajobrazowego, jak i na integralność i spójność obszarów Natura 2000. W analizie (uwzględniając wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej) należy odnieść się do powodowanej przez inwestycję utraty rozległych terenów rolnych wykorzystywanych przez zwierzęta, w tym ptaki oraz zapisów zawartych w planie zadań ochronnych.

Uzasadnienie

W dniu 23.10.2023 r. do Burmistrza Dobrzan wpłynęła zmiana wniosku Pana Jarosława Polczyńskiego oraz Pana Grzegorza Lewandowskiego, o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na: „Budowie i eksploatacji farmy fotowoltaicznej, składającej się jednego albo kompleksu wielu niezależnych instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy do 50 MW (DC) o nazwie „KOZY II” wraz z wszelką infrastrukturą towarzyszącą na działce nr 495/48 w obręb geodezyjnym 0007 Kozy, gm. Dobrzany.”

Powodem wystąpienia inwestorów do tut. organu jest fakt zmiany zakresu planowanego przedsięwzięcia poprzez zmniejszenie obszaru inwestycji oraz zmiany moc instalacji do 35 MW.

Z uwagi na zmianę zakresu inwestycji oraz działając na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy o oś pismem z dnia 31.10.2023 r. zwrócono się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie (dalej RDOŚ), Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Stargardzie (dalej PPIS) oraz Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, o opinie w zakresie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego zadania.

Powyższe przedsięwzięcie zostało zakwalifikowane jako mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z § 3 ust. 1 pkt. 54 lit. a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 ze zm.). Dodatkowo realizacja inwestycji wymaga uzyskania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 3 oś.

Dyrektor Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie pismem z dnia 07.11.2023 r., znak: SZ.ZZŚ.3.4360.14.1.2022.MM (data wpływu: 08.11.2022 r.), nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny pismem z dnia 16.11.2023 r., znak: ZNS.7040.1.61.2023 (data wpływu: 16.11.2023 r.) nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

RDOŚ pismem z dnia 17.11.2023 r. znak: WONS.4220.30.2022.KK (data wpływu: 20.11.2023 r.), stwierdził konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz przygotowanie zgodnie z art. 66 ustawy OoŚ raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

O stwierdzeniu konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przez RDOŚ przesądziły następujące przesłanki:

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie farmy fotowoltaicznej o nazwie KOZY II, składającej się z jednej dużej albo wielu mniejszych (kilku, kilkunastu, kilkudziesięciu) niezależnych instalacji odnawialnego źródła energii o mocy do 35 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, na działce nr ew. 495/48 obręb 0007 Kozy, gmina Dobrzany.

W ramach przedsięwzięcia przewiduje się:

- montaż paneli fotowoltaicznych na konstrukcjach nośnych zakotwionych w gruncie metodą wbijania lub inną metodą przytwierdzającą panele do gruntu,
- wykonanie infrastruktury drogowej, w tym: zjazdów, wewnętrznych dróg dojazdowych o nawierzchni z kruszywa łamanego, stanowisk postojowych,
- wykonanie infrastruktury przyłączeniowej oraz łączącej poszczególne elementy inwestycji, w tym elektroenergetycznych linii kablowych oraz linii sterowniczo-sygnalizacyjnych (w tym: telekomunikacyjnej i teletechnicznej), ułożonych na głębokości około 1,2 m i szerokości około 80 cm;
- montaż inwerterów,
- posadowienie stacji transformatorowo rozdzielczych SN/NN w ilości od kilku do kilkudziesięciu sztuk, z których każda będzie pracowała niezależnie,
- montaż prefabrykowanych magazynów energii (do wybudowania, jako element opcjonalny, w zależności od ekonomicznej opłacalności na etapie planowania lub budowy przedsięwzięcia),
- ogrodzenie terenu inwestycji,
- montaż masztów stalowych o wysokości do 8 m, na których umieszczone zostaną urządzenia do nadzoru i monitorowania terenu wraz z zasilającą je linią kablową niskiego napięcia.

Całkowita powierzchnia nieruchomości objętych inwestycją wynosi ok. 50,57 ha, na którą składają się następujące użytki gruntowe: RIVa, RIVb, RV, N, RIIIb, BRIIIb, BRIVa, BRIVb, Lz-RV, ŁV przy czym przewiduje się zagospodarowanie gruntów klasy RIVa, RIVb, RV i nieużytków N. Realizację farmy fotowoltaicznej przewiduje się na powierzchni ok. 33 ha.

Teren działki nr 495/48 objętej inwestycją użytkowany jest jako pole uprawne. Ostatnim gatunkiem uprawianym na tym terenie była kukurydza. Ukształtowanie terenu inwestycyjnego jest bardzo zróżnicowane z niewielkimi lokalnymi obniżeniami terenu, w których okresowo tworzą się tereny podmokłe. Teren działki jest ogrodzony stalową siatką leśną. Podczas realizacji inwestycji nie planuje się wycinki drzew i krzewów.

Teren inwestycyjny znajduje się na obszarze stanowiącym mozaikę siedlisk: łąk, pól uprawnych, nieużytków, terenów leśnych i graniczy: od północy ciekami Krępa oraz z dwoma bezimiennymi zbiornikami wodnymi, powstałymi w wyniku piętrzenia na rzece (liczącymi łącznie około 5,5 ha powierzchni), którego brzegi porośnięte są przez drzewa i krzewy i dalej z terenami rolnymi; od zachodu z terenem leśnym, którego drzewostan zbudowany jest przez dęby, buki, sosny i olsze czarne, od południa z nieczynnym nasypem kolejowym porośniętym przez drzewa i krzewy i dalej terenami rolnymi, natomiast od wschodu z zabudową miejscowości Kozy. Ponadto w odległości ok. 350 m, na południe od terenu inwestycyjnego zlokalizowany jest kolejny ciek- rzeka Rzeczycza. Zarówno Krępa, jak i Rzeczycza są ciekami o korycie liczącym 1-2 metrów szerokości płynących w rozcięciach erozyjnych. Cieki te, ze względu na duże spadki terenu, płyną wartkim nurtem w głębokich wąwozach, których skarpy porastają na znacznej długości drzewostany liściaste budowanym przez olszę czarną, brzozę brodawkowatą, jesiony wyniosłe i topole, a także liczną warstwę krzewów z licznie reprezentowanym czarnym bzem. Drzewostan ten w zależności od lokalizacji względem nurtu tych cieków przyjmuje charakter olsów lub grądów. W kilku miejscach na wzniesieniach terenu, po północnej stronie Kępy, znajdują się dwa skupienia starodrzewu zdominowanego przez buki. Zgodnie z przedłożonymi materiałami, inwestor przewiduje zachowanie strefy buforowej, tj. terenu wolnego od zabudowy, wynoszącego 25 m pomiędzy ogrodzeniem a doliną rzeki Krępa.

Zgodnie z Kartą informacyjną przedsięwzięcia (zwaną dalej KIP), na dalszych etapach projektowania zostanie określone optymalne nachylenie paneli fotowoltaicznych, liczba paneli w poszczególnych rzędach, liczba rzędów oraz odległość pomiędzy nimi, ilość stacji transformatorowych, jak również sposób posadowienia paneli w gruncie. Mając na uwadze uwarunkowania środowiskowe występujące na terenie objętym inwestycją oraz w jej sąsiedztwie, a tym samym możliwość pogorszenia ich stanu w związku z realizacją inwestycji, w raporcie należy uszczegółowić zakres analizowanego przedsięwzięcia, uwzględniając wszystkie elementy inwestycji, skalę przedsięwzięcia, wielkość zajmowanego terenu, warunki użytkowania terenu w fazie budowy i eksploatacji. Zagospodarowanie terenu należy

przedstawić na czytelnym załączniku graficznym obejmującym cały teren planowanej inwestycji wraz z infrastrukturą wchodzącą w skład planowanej farmy fotowoltaicznej.

Teren objęty inwestycją położony jest w otulinie Ińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zachod. z 2005 r., Nr 92, poz. 1874) oraz w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008, powołanego Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011, nr 25, poz. 133 ze zm.). Ww. obszar został powołany w celu ochrony populacji dziko występujących gatunków ptaków, utrzymania i zagospodarowania ich naturalnych siedlisk zgodnie z wymogami ekologicznymi oraz przywracania zniszczonych biotopów oraz tworzenia biotopów. Dla przedmiotowego obszaru obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 7 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego, poz. 1931), zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego, poz. 4303). Zgodnie ze standardowym formularzem danych, dalej SDF (stan na 01.2021 r.) przedmiotami ochrony w obszarze Ostoja Ińska PLB320008 są następujące gatunki ptaków: bąk *Botaurus stellaris* (populacja rozrodcza), bielik *Haliaeetus albicilla* (populacja rozrodcza i przelotna), błotniak stawowy *Circus aeruginosus* (populacja rozrodcza), bocian czarny *Ciconia nigra* (populacja rozrodcza), cyraneczka *Anas crecca* (populacja rozrodcza i przelotna), cyranka *Anas querquedula* (populacja rozrodcza), czapla siwa *Ardea cinerea* (populacja rozrodcza), derkacz *Crex crex* (populacja rozrodcza), dzięcioł czarny *Dryocopus martius* (populacja osiadła), gągoł *Bucephala clangula* (populacja rozrodcza), gęgawa *Anser anser* (populacja rozrodcza), kania czarna *Milvus migrans* (populacja rozrodcza), kania ruda *Milvus milvus* (populacja rozrodcza), krakwa *Anas strepera* (populacja rozrodcza), labędź krzykliwy *Cygnus cygnus* (populacja rozrodcza i przelotna), labędź niemy *Cygnus olor* (populacja rozrodcza), nurogęś *Mergus merganser* (populacja rozrodcza), orlik krzykliwy *Aquila pomarina* (populacja rozrodcza), perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena* (populacja rozrodcza), zausznik *Podiceps nigricollis* (populacja rozrodcza), puchacz *Bubo bubo* (populacja osiadła), rybitwa czarna *Chlidonias niger* (populacja rozrodcza), samotnik *Tringa ochropus* (populacja rozrodcza), zimorodek *Alceclo atllhis* (populacja rozrodcza), żuraw *Grus grus* (populacja rozrodcza i przelotna) oraz ich siedliska.

Analizując wpływ inwestycji na ww. obszar przeanalizowano materiały podstawowe do planu zadań ochronnych (PZO), wyniki ekspertyzy przyrodniczej wykonanej na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320015 (stan na 2020 r.), jak również przewidywane skumulowane oddziaływania przedsięwzięcia z innymi istniejącymi i planowanymi farmami fotowoltaicznymi zlokalizowanymi na terenie gminy Dobrzany.

Zgodnie z danymi znajdującymi się w tut. organie, działka objęta inwestycją stanowi siedlisko bytowania żurawia. Siedliska tego gatunku również stwierdzono na południe od miejsca realizacji inwestycji w odległości ok. 500 m od działki inwestycyjnej. Dogodne siedliska dla przedmiotów ochrony takich jak: błotniak stawowy, labędź niemy, gągoł występują również w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, od strony północnej (w obrębie bezimiennych zbiorników- stawów hodowlanych na rzece Krępa). Ponadto w odniesieniu do pozostałych przedmiotów ochrony w rejonie przedsięwzięcia występują siedliska następujących gatunków: derkacza - na zachód od miejsca realizacji inwestycji, w odległości ok. 300 m oraz na południe, w odległości ok. 700 m; samotnika - na wschód, w odległości ok. 700 m; zimorodka oraz labędzie niemego — na południowy zachód, w odległości ok. 400 m. Dodatkowo inwestycja zlokalizowana jest w sąsiedztwie stref ochrony rozrodu i regularnego przebywania takich gatunków jak: orlik krzykliwy w odległości ok. 500 m, na wschód od miejsca realizacji inwestycji; bociana czarnego (2 strefy) w odległości ok. 1 km i 3,5 km, na południowy zachód od terenu inwestycyjnego; bielika (3 strefy) w odległości ok. 3,5 km, 5 km oraz 5,5 km od miejsca realizacji inwestycji kolejno na wschód, północny - zachód oraz południowy - zachód. Z informacji znajdujących się w tut. organie wynika, iż ww. strefy są zasiedlone przez te gatunki. Na podstawie uwzględnionych wyników badań wykonanych na potrzeby raportu przedłożonego w postępowaniu zakończonym wydanym w dniu 11.08.2023 r. postanowienia uzgadniające warunki realizacji przedsięwzięcia zlokalizowanego na działkach nr 482, 487 i 489 obręb Kozy w sąsiedztwie inwestycji objętej w niniejszym postępowaniu. Wynika z nich, iż teren działki nr 495/48 oraz jego sąsiedztwo stanowi dogodne warunki dla bytowania błotnika stawowego i orlika krzykliwego.

Zgodnie z danymi zamieszczonymi w SDF, przy uwzględnieniu lokalizacji inwestycji w stosunku do wykazanych siedlisk ww. gatunków stanowiących przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Ińska, populacja tych przedmiotów ochrony zasiedlająca obszar Natura 2000 przedstawia się następująco: wydająca potomstwo: żuraw w ilości 300 par, błotniak stawowy w ilości 45-66 par, orlik krzykliwy w ilości 25 par, bielik w ilości 18 par, derkacz w ilości 55-117 par, labędź krzykliwy w ilości 3 pary, bocian czarny w ilości 18 par, gęgawa

w ilości 102-245 par, przelotna: żuraw w ilości 1800-2000 osobników, bielik w ilości 40 osobników. W związku z powyższym kluczowe na danym terenie są zarówno miejsca gniazdowania jak i miejsca żerowania.

Analizując zakres i skalę przedsięwzięcia (w tym m.in. zabudowę terenów otwartych, w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych) oraz istniejące i potencjalne zagrożenia dla stwierdzonych gatunków ptaków wymienione w załączniku nr 3 do zarządzenia pt. „Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony i ich siedlisk”, inwestycja stanowi największe zagrożenie dla takich przedmiotów ochrony jak: orlik krzykliwy, żuraw, bielik, gągoł, labędź niemy oraz bocian czarny. Zgodnie z ww. załącznikiem, do istniejących i potencjalnych zagrożeń dla ww. gatunków, które mogą wynikać z realizacji inwestycji należy m.in. przekształcenie dużych powierzchni otwartych powodujące zmniejszenie bazy żerowiskowej (orlik krzykliwy, żuraw), niepokojenie ptaków w wyniku działalności człowieka prowadzonej w pobliżu stanowisk lęgowych skutkujące płoszeniem ptaków (labędź niemy, labędź krzykliwy, orlik krzykliwy, gęgawa), niekontrolowany rozwój infrastruktury w sąsiedztwie lęgów gatunku (gągoł), zanieczyszczenie wody substancjami toksycznymi powodującymi zmniejszenie bazy żerowiskowej oraz śmiertelność ptaków (bocian czarny).

Działaniem ochronnym dla tych gatunków, zgodnie z zapisami załącznika nr 4 do ww. zarządzenia (pt. „Cele działań ochronnych”) jest: utrzymanie liczebności populacji na co najmniej dotychczasowym poziomie wskazanym w SDF (bocian czarny, gągoł, labędź niemy, labędź krzykliwy, orlik krzykliwy, żuraw, błotniak stawowy); utrzymanie dotychczasowej powierzchni siedlisk lęgowych i żerowiskowych i miejsc odpoczynkowych, drożności tras migracji i dostępności miejsc żerowiskowych na dotychczasowym poziomie (bocian czarny, żuraw, błotniak stawowy); ograniczenie czynników mogących wpływać na zmniejszenie liczebności populacji gatunku (bielik, bocian czarny, żuraw); utrzymanie siedlisk gatunku w stanie właściwym FV (gągoł, labędź niemy, labędź krzykliwy); poprawa oceny parametrów „stan populacji”, „stan siedliska” i „perspektywy ochrony z U1 na FV poprzez utrzymanie siedlisk lęgowych, żerowiskowych (orlik krzykliwy) oraz utrzymanie drożności tras migracji (orlik krzykliwy); utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku poprzez utrzymanie siedlisk lęgowych- podmokłe szuwały trzcinowe i turzycowiska i żerowiskowych -łąki, pastwiska, pola uprawne, nieużytki (błotniak stawowy); utrzymanie właściwego stanu siedliska poprzez utrzymanie siedlisk lęgowych, żerowiskowych oraz miejsc noclegowych gatunku na przelotach, utrzymanie drożności tras migracji i dostępności miejsc żerowiskowych na dotychczasowym poziomie oraz ograniczenie czynników mogących powodować zmniejszenie populacji gatunku (labędź krzykliwy); poprawa ocen parametrów „stan populacji”, „stan siedliska” i „perspektywy ochrony” (z U1 na FV) poprzez prowadzenie ekstensywnej gospodarki łąkarskiej na trwałych użytkach zielonych, utrzymanie zbiorników wodnych wraz z towarzyszącą im roślinnością oraz ograniczenie czynników mogących powodować zmniejszenie populacji gatunku (gęgawa).

Na wstępie należy wskazać, iż z dostępnych danych znajdujących się w tutejszym organie wynika, iż w bezpośrednim sąsiedztwie terenu objętego inwestycją, planowanych jest kilka wielkopowierzchniowych farm fotowoltaicznych. Prowadzone były postępowania zmierzające do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przy czym najbliższa to przedsięwzięcia planowane na działkach: nr 1/1 w obrębie geodezyjnym 0009 Kozy, o łącznej mocy do 45 MW (na powierzchni ok. 55 ha) oraz kolejno na działkach nr 482, 487, 489 obręb Kozy o łącznej mocy 100 MW (na powierzchni do 65 ha), w odległości ok. 50 m na północ od miejsca realizacji analizowanej inwestycji.

Biorąc powyższe pod uwagę w ocenie tutejszego organu realizacja zarówno przedmiotowej inwestycji, jak i w powiązaniu z sąsiednimi inwestycjami o tym samym charakterze może negatywnie wpłynąć na gatunki ptaków, dla ochrony których powołano obszar Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008.

Należy podkreślić, iż planowana zabudowa terenów otwartych panelami fotowoltaicznymi, wiązała się będzie z nieodwracalnym przekształceniem terenu. Ponadto teren, na którym planowana jest inwestycja utraci dotychczasową wartość biocenotyczną. W wyniku budowy planowanych obiektów, nastąpi zmiana istniejącego krajobrazu. Należy nadmienić, iż nawet niewielki powierzchniowo ubytek siedliska może być znaczący, jeżeli będzie dotyczył: miejsca kluczowego dla zasobów siedliska, miejsca występowania kluczowego gatunku typowego dla siedliska, platu rzadkiego podtypu siedliska, miejsca kluczowego funkcjonalnie.

W ocenie organu, planowana zabudowa może stworzyć barierę znacznie ograniczającą strefę bezpiecznego żerowania, głównie dla występującego na terenie inwestycyjnym żurawia i gniazdującego w sąsiedztwie orlika krzykliwego, co może skutkować istotnym ubytkiem dostępnej tym gatunkom ptaków powierzchni żerowiskowej. Należy podkreślić, że tereny gruntów rolnych pozostające w stanie niezabudowanym, stanowią zasadnicze siedliska żerowiskowe dla ptaków drapieżnych, jak również żurawia gniezdzących się na terenie ostoi. Ponadto realizacja inwestycji, jak i jej późniejsza eksploatacja poprzez nieodpowiednio przyjętą technologię i nieodpowiednią lokalizację poszczególnych elementów inwestycji w stosunku do występujących uwarunkowań środowiskowych

może spowodować wypłaszanie ptaków gniazdujących w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, jak również zmianę stanu zachowania siedlisk ich bytowania.

Zgodnie z obecnym stanem wiedzy o orliku krzykliwym, jest to gatunek mający wysokie wymagania siedliskowe (wybiera drzewostany przylegające do terenów otwartych o odpowiednim wieku drzew i strukturze lasu) i jest wyjątkowo antropoficzny. Ważnymi czynnikami w wyborze siedliska jest dostępność odpowiednich żerowisk i niska penetracja terenu przez człowieka. Krajowa populacja orlika krzykliwego pomimo ogólnie stabilnej sytuacji narażona jest na szereg negatywnych oddziaływań, które w przyszłości mogą spowodować znaczące pogorszenie właściwego stanu ochrony. Zgodnie z projektem „Krajowego programu Ochrony orlika krzykliwego *Aquila pomarina*” który powstał w ramach projektu LIFE08 NAT/PL/000510 „Ochrona orlika krzykliwego na wybranych obszarach Natura 2000”, wśród zidentyfikowanych zagrożeń dla populacji orlika krzykliwego, jest utrata i pogorszenie jakości siedlisk żerowiskowych w wyniku zabudowy i urbanizacji terenów. Zgodnie z tym dokumentem, lokalizacja zabudowy w otwartym krajobrazie rolniczym odbiera przestrzeń na której orlik może polować. Zważywszy, iż orlik unika również terenów bezpośrednio przylegających do zabudowy, nawet atrakcyjne żerowiska zlokalizowane wokół niej nie są przez ptaki wykorzystywane. Szczególnie negatywną dla orlika jest więc zabudowa rozproszona, która zlokalizowana w obszarach żerowiskowych może wpływać negatywnie na orlika odbierając mu przestrzeń do polowania, a często również odstraszać go (utrata zdolności reprodukcyjnych). Z tego powodu utrata i pogorszenie warunków żerowiskowych sklasyfikowane zostały jako zagrożenie o krytycznym dla gatunku znaczeniu.

Mając na uwadze charakter i skalę przedsięwzięcia, tj. budowę paneli fotowoltaicznych wraz infrastrukturą towarzyszącą, na powierzchni ok. 33 ha, poza terenem zabudowanym, w sąsiedztwie strefy ochrony orlika krzykliwego, istnieje duże prawdopodobieństwo, iż realizacja inwestycji poprzez zmianę sposobu użytkowania terenu będzie skutkować ploszeniem ww. gatunku strefowego, jak i pozostałych stwierdzonych gatunków bytujących na terenie działki inwestycyjnej oraz w jej pobliżu, w tym żurawia, labędzia niemego, gągoła, bielika, bociana czarnego stanowiących przedmioty ochrony obszaru specjalnej ochrony Ostoja Ińska PLB320008, jak i ustąpieniem ich z ważnych dla nich siedlisk.

Podkreślenia wymaga fakt, iż każdy nowy budowany obiekt wzniesiony na gruntach rolniczych oddalonych od istniejącej zabudowy (a tak jest w analizowanej sprawie), wyłącza z arealu łęgowego, łąkowego i żerowiskowego ptaków, obszar wielokrotnie większy niż powierzchnia zabudowy. Do najważniejszych czynników wpływających najbardziej destrukcyjnie na gatunki antropofobne i ich siedliska należą głównie przekształcenia siedlisk w sensie fizycznym, polegające na zmianie sposobu użytkowania gruntów (np. przez ich zabudowę), fragmentacja siedlisk (szczególnie istotna dla dużych ptaków o rozległych rewirach łąkowych i wymagających przestronnej bazy żerowej, ploszenie wywołane obecnością ludzi oraz obcych elementów w siedlisku). Ten niezauważalny w skali jednej działki czy jednego roku ubytek powierzchni siedlisk ptaków, staje się poważnym problemem na przestrzeni kilku, czy kilkunastu lat a w przypadku przedmiotowej inwestycji możemy mówić o oddziaływaniu długoterminowym. Zwierzęta wykorzystują określone siedliska i trasy migracji dlatego, że te siedliska i trasy są dla nich optymalne. Wymuszenie zmiany tych siedlisk i tras jest zwykle wymuszeniem zmiany z siedlisk i tras „optymalnych” na „mniej optymalne” — nawet jeżeli nie wiemy dokładnie, jakie czynniki o tym decydują. W dłuższej perspektywie czasu może to skutkować zmianą przeżywalności, sukcesu łąkowego, itp., a nawet mała zmiana tych parametrów może w dłuższym czasie wyrzucić negatywne skutki dla całej populacji.

Biorąc powyższe pod uwagę, organ wnosi o wnikliwe przeanalizowanie wpływu inwestycji na gatunki ptaków stanowiące przedmioty ochrony w ww. obszarze Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008, przy uwzględnieniu zapisów w SDF oraz planu zadań ochronnych, ze szczególnym uwzględnieniem celów ochrony dla poszczególnych gatunków, jak i działań umożliwiających realizację tych celów. Ponadto, obok bezpośredniej utraty lub fragmentacji siedlisk prowadzącej do opuszczenia miejsc gniazdowania, w związku z realizacją inwestycji może dojść do kolizji ptaków z panelami fotowoltaicznymi, przy próbie lądowania na panelach, które wskutek efektu odbicia lustrzanego będą imitowały taflę wody. W celu pełnego scharakteryzowania populacji ptaków występujących na terenie objętym inwestycją oraz w zasięgu jej oddziaływania, konieczne jest rozpoznanie terenowe w okresie łąkowym i dyspersji po łąkowej, ale również w okresie ich sezonowych wędrówek (obejmujących okres migracji wiosennej i jesiennej), jak i zimowania. Powyższe powinno zostać wnikliwie przeanalizowane w raporcie.

Ponadto należy przedstawić analizę wariantową uwzględniającą porównanie oddziaływania na poszczególne elementy środowiska: wariantu zaproponowanego przez inwestora, wariantu alternatywnego oraz wariantu polegającego na niepodejmowaniu, przy czym należy rozważyć wariant obejmujący rezygnację z zagospodarowania części terenu objętego inwestycją, np. poprzez znaczne odsunięcie powierzchni przeznaczonej pod panele fotowoltaiczne od granic stref ochrony, rozrodu i regularnego przebywania orlika krzykliwego oraz

siedlisk bytowania labędzia niemego i gągola oraz/lub częściową rezygnację z zajęcia powierzchni przez panele. Analiza wszystkich wariantów powinna zostać przedstawiona w sposób czytelny, umożliwiający dokonanie oceny ich oddziaływania na środowisko, jak również dokonania wyboru wariantu najkorzystniejszego dla środowiska. Celem prawidłowej oceny wpływu inwestycji na gatunki chronionych ptaków, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków dla których ustanowiono strefy ochrony, organ wskazuje na konieczność zasięgnięcia opinii wykwalifikowanego specjalisty/ów, w zakresie ornitofauny, który udokumentuje oraz dokona właściwej analizy wpływu inwestycji na ptaki oraz zaproponuje skuteczne działania minimalizujące.

Należy nadmienić, iż Polska jako kraj członkowski zobowiązana jest do zachowania właściwego stanu ochrony gatunków stanowiących przedmiot ochrony w obszarach Natura 2000. Zgodnie z obowiązującą definicją właściwy stan ochrony gatunku oznacza sumę oddziaływań na gatunek, mogącą w dającej się przewidzieć przyszłości wpływać na rozmieszczenie i liczebność jego populacji na terenie kraju lub państw członkowskich Unii Europejskiej lub naturalnego zasięgu tego gatunku, przy której dane o dynamice liczebności populacji tego gatunku wskazują, że gatunek jest trwałym składnikiem właściwego dla niego siedliska, naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się ani nie ulegnie zmniejszeniu w dającej się przewidzieć przyszłości oraz odpowiednio duże siedlisko dla utrzymania się populacji tego gatunku istnieje i prawdopodobnie nadal będzie istniało.

Zgodnie z art. 131 ust. 1 ustawy OOS, do zadań Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, należy w szczególności ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą o ochronie przyrody. W związku z powyższym, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, jest zobowiązany do utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 oraz dbanie o zachowanie spójności i integralności Europejskiej Sieci Obszarów Natura 2000. W związku z czym, przed podjęciem jakichkolwiek czynności należy mieć na względzie obowiązujące w tym zakresie przepisy, tj. art. 33 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody, który zabrania podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym pogorszenia integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Z uwagi na charakter terenu, tj. bezpośrednie sąsiedztwo terenów leśnych, zbiorników wodnych, cieków, planowana inwestycja może również oddziaływać na pozostałe gatunki objęte ochroną prawną i ich siedliska, w odniesieniu do których wprowadzono szereg zakazów wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Dlatego też organ wskazuje na konieczność analizy wpływu inwestycji na pozostałe gatunki chronionych zwierząt, w tym zaproponowania działań ograniczających negatywny wpływ inwestycji uwzględniających umożliwienie swobodnej migracji zwierząt przez obszar inwestycyjny, stworzenia siedliska przyjaznego dla pszczoł (np. poprzez obsianie terenu pod panelami gatunkami traw i gatunkami roślin miododajnych, rodzimego pochodzenia).

Celem rzetelnego opisu środowiska przyrodniczego w zasięgu przewidywanego wpływu budowy i funkcjonowania przedsięwzięcia, określono szczegółowy zakres informacji, których pozyskanie uznano za niezbędne. Przedstawiono wymagania dotyczące prowadzenia badań przyrodniczych. Określono m.in. wymóg, aby opis środowiska został wykonany na podstawie aktualnych danych pozyskanych w trakcie badań terenowych, co powinno stanowić podstawę oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze. Dodatkowymi źródłami informacji na temat wyjściowego stanu środowiska powinny być m.in. dane literaturowe oraz dane pozyskane od właściwych urzędów. Celem inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej na potrzeby realizacji przedmiotowej inwestycji winno być ustalenie aktualnego składu gatunkowego i liczebności oraz miejsc występowania przedstawicieli poszczególnych gatunków oraz określenie funkcji, jakie spełnia obszar dla danych gatunków.

Inwentaryzacja powinna umożliwić sporządzenie wykazu siedlisk przyrodniczych i innych zbiorowisk roślinnych, a także gatunków roślin, których stanowiska zlokalizowane są na terenie inwestycji oraz w zasięgu jej oddziaływania. W stosunku do fauny zobowiązano inwestora do prowadzenia aktualnych badań terenowych i uwzględnienia innych danych będących w posiadaniu inwestora, celem uzyskania jakościowej i ilościowej charakterystyki wykorzystywania terenu przez ptaki, płazy i inne gatunki zwierząt, we wszystkich okresach ich rocznego cyklu życiowego.

W powyższych analizach należy uwzględnić fizyczne (usunięcie gleby i pokrywy roślinnej, wycinkę drzew i krzewów, przekształcenie, zniszczenie siedlisk, utworzenie bariery dla migracji i dyspersji organizmów itp.) oraz biologiczne (zmiany w obrębie populacji takie jak zmniejszenie liczebności, zmiana zagęszczenia, struktury, czy zwiększenie presji ze strony inwazyjnych gatunków obcych) skutki realizacji planowanej inwestycji. Określając istotność oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, należy uwzględnić trendy zmian w środowisku,

wrażliwość danego gatunku/siedliska na negatywne oddziaływanie, a także trendy zmian liczebności populacji gatunków, na które może wpływać planowana inwestycja.

Zwraca się uwagę na możliwość prowadzenia badań terenowych w oparciu o wypracowane dobre praktyki, przy uwzględnieniu poradników metodycznych, wytycznych oraz standardów (w tym przewodników metodycznych i wytycznych wydanych przez GIOŚ). W celu uzyskania wiarygodnych danych oraz umożliwienia ich weryfikacji, niezbędne jest podanie w raporcie szczegółowych informacji o zastosowanych metodach inwentaryzacji środowiska przyrodniczego.

W raporcie należy także odnieść się do zagrożenia związanego z pojawianiem się i rozprzestrzenianiem inwazyjnych gatunków obcych fauny i flory, w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1 143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. U. UE. L. 317/35 z 2014 r.). Dlatego zasadne jest przedstawienie informacji pozyskanych w trakcie badań terenowych, dotyczących ich rozmieszczenia. Na podstawie tych danych oraz danych gromadzonych w ramach monitoringu środowiska należy przeanalizować, czy planowana inwestycja przyczyni się do nasilenia presji związanej z obecnością tych gatunków.

Ponadto zobowiązano inwestora do przedstawienia oceny różnorodności biologicznej badanego terenu, uwzględniającej bogactwo gatunkowe oraz zróżnicowanie siedlisk i ekosystemów. W analizie wpływu przedsięwzięcia na różnorodność biologiczną niezbędne jest uwzględnienie nie tylko oddziaływań negatywnych, ale także pozytywnych.

Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej (m.in. lokalizację siedlisk, stanowiska gatunków, szlaki migracji), o której mowa powyżej, należy przedstawić na czytelnych mapach w odpowiedniej skali, umożliwiającej właściwe zaprezentowanie zebranych danych. Na mapach tych powinna być także widoczna lokalizacja poszczególnych elementów inwestycji oraz elementów infrastruktury towarzyszącej.

Przedmiotowa inwestycja wraz z innymi o podobnym charakterze z uwagi na lokalizację w stosunku do cennych elementów środowiska przyrodniczego może spowodować kumulowanie się negatywnych oddziaływań w kontekście wpływu na krajobraz Ińskiego Parku Krajobrazowego oraz przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008, jak i na integralność i spójność obszarów Natura 2000. W związku z tym zagadnienie dotyczące skumulowanego wpływu należy wnikliwie przeanalizować w raporcie, w tym odnieść się do spójności przestrzennej inwestycji między terenami rolniczymi, wskazując także rozwiązania ograniczające negatywny wpływ inwestycji na zmiany istniejącego krajobrazu. Analiza oddziaływań skumulowanych powinna zostać przeprowadzona w odniesieniu do innych przedsięwzięć istniejących lub przewidywanych do realizacji na terenie lub w sąsiedztwie projektowanego przedsięwzięcia, jak i innych przedsięwzięć z uwzględnieniem planowanych i istniejących farm fotowoltaicznych zlokalizowanych na terenie gminy Dobrzany.

Na etapie budowy niezbędne będą do wykorzystania surowce, materiały i paliwa, jak np.: energia elektryczna, paliwa do pojazdów i urządzeń mechanicznych, woda (do celów socjalnobytowych i technologicznych) i inne. W raporcie zagadnienie to należy uwzględnić w analizach, bowiem takie informacje obrazują nie tylko skalę inwestycji, ale są jednym z „mierników” pozwalających na oszacowanie ilości powierzchni niezbędnej dla potrzeb bazy materiałowej, czy ilości środków transportu dowożących niezbędny materiał, itp., a w konsekwencji stanowią dane niezbędne w prowadzonej analizie środkowej.

W związku z wytworzeniem odpadów powstających podczas fazy budowy należy przeanalizować sposób ich magazynowania oraz zagospodarowania.

W fazie realizacji i eksploatacji inwestycji do środowiska mogą się przedostać substancje niebezpieczne w przypadku wypadków i zdarzeń, w których biorą udział pojazdy, mogące spowodować m.in. skażenie wód i gleb lub przedostać się do atmosfery oraz awarii ww. pojazdów w miejscach ich postoju. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji niezbędne jest podjęcie działań zaradczych we współpracy z powołanymi do tego służbami. Zagadnienie związane z wystąpieniem takich sytuacji należy przeanalizować w raporcie wraz z określeniem ich potencjalnego wpływu na środowisko.

Informacje zawarte w raporcie powinny zostać opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy, uwzględniać obecnie dostępne metodyki. Natomiast poszczególne zagadnienia określone w zakresie raportu należy przedstawić w formie graficznej i kartograficznej w skali odpowiadającej przedmiotowi i szczegółowości analizowanych w raporcie zagadnień oraz umożliwiającej kompleksowe przedstawienie przeprowadzonych analiz oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a także identyfikację i weryfikację zawartych w tych załącznikach informacji

Mając na uwadze powyższe, bez przeprowadzenia pełnej oceny oddziaływania na środowisko, tutejszy organ nie ma możliwości oszacowania bezpośrednich i pośrednich skutków oddziaływania przedmiotowej inwestycji na środowisko, w tym również czasu trwania, częstotliwości i odwracalności oddziaływania, a w szczególności wpływu planowanego przedsięwzięcia na ochronę przyrody miejsca realizacji oraz rejonu planowanego przedsięwzięcia.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzono, że przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia jest uzasadnione.

Pouczenie

Na niniejsze postanowienie służy zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Burmistrza Dobrzan w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia.

BURMISTRZ
Paweł Filip

Otrzymują:

1. Wnioskodawca- Jarosław Polczyński zam. ul. Dzikiej Róży 8, 70-886 Szczecin;
Grzegorz Lewandowski zam. ul. Wrzosowa 3/3, 72-100 Goleniów.
2. Strony postępowaniu zgodnie z wykazem w aktach sprawy poprzez obwieszczenie, wywieszone:
  - 1) na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Dobrzanach;
  - 2) na tablicy ogłoszeń w Sołectwie Kozy, gmina Dobrzany;
  - 3) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Dobrzanach.
3. A/a.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska,
ul. T. Firlika 20, 71-637 Szczecin
2. Dyrektor Zarząd Zlewni w Stargardzie
Państwowe Gospodarstwo Wodne- Wody Polskie
ul. Gdańska 4, 73-110 Stargard
3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
ul. Czarnieckiego 34, 73-110 Stargard

Sprawę prowadzi:
Agnieszka Podsiadła
Podinspektor ds. ochrony środowiska
Tel. 915620201 wew. 27

